T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 13.12.2005
Sayı : 9493

CHP

7/11708

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan sayın R. Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 12.12.2005

Erdal KARADEMİR
İzmir Milletvekili

Haziran 2005'te, "Yapılmakta olan doğalgaz kontrat ihalesinin, piyasada rekabet şartlarında doğalgaz teminini **daha verimli hale getirecek şekilde yapılması**" gerektiği gerekçesiyle "Doğalgaz Piyasası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" teklifi, AKP Milletvekilleri tarafından TBMM'ne sunulmuştur.

Adı geçen tasarı, 16 Haziran 2005'te, 5367 sayı ile yasalaşmış ve bu yasa ile, 2001'de yürürlüğe giren 4646 sayılı Kanun' un(Doğalgaz Piyasası Kanunu) geçici 2'nci maddesinde yapılan değişiklik, **gaz ithalatı yapacak firmaların ihaleye katılabilmesi için, gazı veren ülkelerden onay alma şartı getirmiştir.**

Söz konusu değişiklik ile, gazı satan, sadece **'sattığına ve aldığı paraya'** bakmayacak, bununla birlikte, **gazı sattığı ülke içinde 'kimler tarafından' dağıtılacağına da karar verecektir.**

Yapılan bu değişiklikle, Enerji Piyasası Üst Kurulu EPDK'dan yeterlilik belgesi almış 37 firmanın sadece Gazprom'dan onay almış 4 tanesi ihaleye katılabilmiştir. Diğer bir deyimle, Gazprom'un onayını alamayan firmaların, Türkiye'de gaz toptancısı veya ithalatçısı olma olanağı ortadan kaldırılmıştır.

Yapılan ihalede, BOTAŞ'tan kontrat devir ihalesini, Gazprom'un ortağı olan iki şirketin yanı sıra, Başbakan sayın R. Tayyip ERDOĞAN'a yakınlığıyla tanınan Atasay Kuyumculuğun sahibi Cihan KAMER' in örtülü ortağı olduğu iddia edilen "Enelko" şirketinin kazandığı öğrenilmiştir. Ancak, Cihan TAMER'in Enelko şirketinin ortağı olmadığını, söz konusu şirketin, Başbakan sayın R. Tayyip ERDOĞAN'ın Belediye Başkanı olduğu tarihten bu yana İstanbul Büyükşehir Belediyesinde iş yapan ve AKP İstanbul İl Yönetim Kurulu üyesi Hasan KARAHAN'ın yeğeni Mehmet Fatih BALTACI'ya ait olduğunu, ifade eden açıklamaları 11 Aralık 2005 tarihli basınımızda yer almıştır.

Atasay Kuyumculuğun, Başbakan sayın Erdoğan'ın servetinin kaynağı olarak gösterdiği 30 kilo altını paraya çeviren kuyumcusu olması ve oğlu Bilal Erdoğan'ın düğününde takılan takıların hemen hepsinin Atasay Kuyumculuğun üretimi olması, BOTAŞ ihalesini bugün daha da ilginç kılmaktadır.

Ayrıca, "Enelko" şirketinin sahibi Atasay Kuyumculuk, kamuoyunda, AKP iktidarının yarattığı işadamlarının en büyük temsilcisi olarak görülmektedir.

Bu bağlamda;

1- **Doğalgaz kontratlarının, gazı satan ülke şirketlerinin ön onayıyla devredilmesini sağlayan**, 16 Haziran 2005'te yasalaşan 5367 sayılı yasaya neden gerek duyulmuştur? Hangi referanslar ve ihtiyaçlar bu yasal değişikliğin teklif edilmesinde etkili olmuştur?
2- Yasanın gerekçesinde vurgulanan "doğalgaz kontratlarının, gazı satan ülke şirketlerinin ön onayıyla devredilmesini düzenleyen bu yasal düzenleme ile **doğalgaz temininin daha verimli hale getirilmesi"** nasıl sağlanacaktır?
3- Kontrat devir ihalesine katılan şirketlerin seçiminde, şirketlerin bu konudaki yeterlilikleri ve deneyimlerinin etkisi olduğu söylenebilir mi?
4- Türkiye'nin en büyük enerji şirketleri Gazprom'un onayını alamazken, "Enelko" şirketinin, hayati öneme sahip bir alanda, bu sektörde deneyimi ve işletme tecrübesi bulunmamasına karşın ihaleye katılmasına izin verilmesinde sizin bir tavsiyeniz olmuş mudur?

7/11708

5- Enerji Piyasası Üst Kurulu EPDK' nın, bu alanda tecrübesi ve referansı bulunmayan "Enelko" şirketine de yeterlilik belgesi vermesi, **'üst kurulların' demokratik bir meşruiyet sorunu olduğu**nu mu göstermektedir?
6- Gasprom'un onay verdiği Enelko Enerji'nin, Shell'den, Bosphorus ve Avrasyagaz'dan çok daha yüksek miktarlar için onay almasının sizce sebebi nedir?
7- **"Enelko"** şirketinin, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, Rus Hükümet yetkililerine önerildiği, bunun üzerine, Gazprom yetkililerinin, kendilerine önerilen şirketi tanımak ve hakkında bilgi almak, üzere şirket yöneticilerini Londra'ya çağırdıkları iddiaları doğru mudur?
8- Kontrat devir ihalesini kazanan şirketlerin, gazı satan Gazprom Şirketi ile doğrudan yada dolaylı ortaklığının olması sizce doğrumudur? Doğal gazı satan ve dağıtanın aynı firma olmasının ülke için sakınca yaratacağı görüşüne katılıyor musunuz?
9- **"Doğal gazı satan ve dağıtanın"** aynı firma olmasının piyasaya ve fiyatlara etkisi nasıl denetlenecektir? "Doğal gazı satan ve dağıtan" firma, fiyatları istediği zamanda ve istediği oranda artırabilme olasılığına karşı bir önlem alınmış mıdır?
10- Türkiye, Rusya'nın yanı sıra İran ve Cezayir'den gaz satın almaktadır. Bugüne kadar, Türkiye adına bu alımlar Botaş tarafından gerçekleşmekte idi. Söz konusu yasal düzenleme ile Botaş gaz kontratlarını özel sektöre devretmektedir. Bu durumda, gazı temin eden ülkelerin, "alım garantisi veren" devlet yerine(Botaş) özel şirketleri karşısında bulacak olması nasıl bir hukuki sonuç doğuracaktır? Ortaya çıkacak hukuki durum yürürlükteki tüzeye uygunmudur?
11- BOTAŞ Genel Müdürü Mehmet BİLGİÇ'in, 1 Temmuz 2005 tarihinde emekliliğe ayrılmasında, İpleri Gazprom'un eline veren, 16 Haziran 2005 tarihli 5367 sayılı yasanın çıkartılması ile bir ilgisi var mıdır?
12- AKP iktidarları döneminde, **"Dahilde İşleme Rejimi"** kapsamında gümrük ve diğer vergi ve fonlardan muaf tutularak değerli taş, pırlanta ve altın ithal eden şirketlerin sayısı ve isimleri nedir? Bu şirketlerin arasında Cihan KAMER'in ortağı olduğu iddia edilen ASGOLD Kuyumculuk Sanayi ve Ticaret A.Ş var mıdır? Varsa, bu şirketin AKP iktidarları döneminde gümrüksüz ithal ettiği değerli taş miktarı ve bu değerli taşların bugünkü değeri nedir?